

2017-11-15

Natasha Österman
Lovisa Skeppholm
Emma Svensson

Återblick och dagens möte

Rådet för reglerade yrken

Universitets- och högskolerådet

Återblick: En myndighet - många hattar

- Insamling av uppgifter om reglerade yrken
- Insamling av beslutsstatistik 2016
- Remittering av bedömningsärenden till UHR
- Rådet för reglerade yrken

Universitets- och högskolerådet

Återblick: Rådet för reglerade yrken, mars 2017

- Mycket varierande erfarenheter i frågan om tillfälliga tjänster hos olika behöriga myndigheter
- Svårighet med gränsdragning mellan tillfällig tjänsteutövning och etablering
- Skillnaden i krav som kan ställas vid etablering och tillfälliga tjänster.
- Slutsats: vi behöver återkomma till frågan.

- Gruppdiskussion
  - Engagerade diskussioner, ofta utanför diskussionsfrågorna
  - Svårt att fånga diskussionerna i minnesanteckningar
  - Ni vill även prata om avgifter för UHR: s bedömning och för kompensationsåtgärder

Universitets- och högskolerådet

Dagens fråga: kompensationsåtgärder

- På begäran
- Ett första möte på temat
- Mentometerfrågor under genomgången
- Gruppdiskussioner och sammanfattning

Universitets- och högskolerådet

Mentometerfrågor

Fråga: Berör dagens fråga om kompensationsåtgärder din myndighet?

Universitets- och högskolerådet

Vad vet vi om kompensationsåtgärder?

- Om kvalifikationerna avviker väsentligt från vad som krävs får myndigheten besluta att individen måste komplettera sin kompetens genom kompensationsåtgärder.
- Kompensationsåtgärder får endast avse kunskaps- och kompetensområden som är grundläggande för att utöva yrket.
- Två typer av kompensationsåtgärder
  - *anpassningsperiod:* utövande av ett reglerat yrke i Sverige i högst tre år, sker under en behörig yrkesutövares ansvar och bedöms av en behörig myndighet. Åtföljs eventuellt av kompletterande utbildning
  - *lämplighetsprov:* ett prov som gäller yrkesutövarens yrkeskunnighet, färdigheter och kompetens och som anordnas eller godtas av en behörig myndighet i syfte att bedöma förmågan att utöva ett reglerat yrke
- **Fråga: Brukar din myndighet hänvisa sökanden att genomföra kompensationsåtgärd?**

Universitets- och högskolerådet

Vad ska de behöriga myndigheter göra?

- Ta hänsyn till proportionalitetsprincipen vid tillämpning av kompensationsåtgärder.
- Motivera beslut om införande av kompensationsåtgärd.
- Fastställa de detaljerade bestämmelserna för lämplighetsprov och anpassningsperiod samt utvärdering av anpassningsperiod.
- **Fråga: Har din myndighet föreskrifter om kompensationsåtgärder?**

Universitets- och högskolerådet

Dagens fokus: lämplighetsprov

Behöriga myndigheter har fått ökad möjlighet att begränsa sökandes rätt att välja kompensationsåtgärd.

Medlemsstater ska se till att det finns möjlighet för en sökande att göra lämplighetsprov inom sex månader.

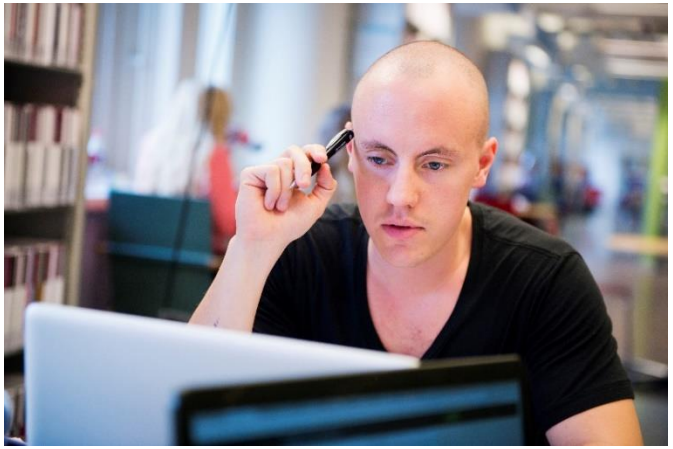

Fråga: Erbjuder din myndighet lämplighetsprov idag?

Universitets- och högskolerådet

Lämplighetsprov: godtagbar praxis

- Antal provtillfällen: enligt efterfrågan, minst två provtillfällen per år.
- Den behöriga myndigheten ska
  - lämna en förteckning över de nationella organ som ansvarar för att anordna lämplighetsprov till de sökande.
  - informera om huvudinnehållet och hur provet organiseras
  - informera om de administrativa formaliteter som måste fullgöras för anmälning till lämplighetsprovet. En anmälningsblankett till lämplighetsprovet måste kunna tillhandahållas.
- Den sökande får göra om provet. Reglerna för det antal gånger som sökande får genomgå provet ska följa nationell praxis

Universitets- och högskolerådet

Lämplighetsprov: UHR projekt 2017

Universitets- och högskolerådet

Bakgrund

3 kap 2016:157

5 § Som ytterligare förutsättning för ett erkännande av yrkeskvalifikationer får det krävas att yrkesutövaren genomgår en kompensationsåtgärd, om
1. innehållet i yrkesutövarens utbildning avviker i väsentlig mån från innehållet i det bevis på formella kvalifikationer som krävs i Sverige, eller
2. yrket i Sverige omfattar yrkesverksamhet som inte ingår i motsvarande yrke i ursprungsstaten och den utbildning som krävs i Sverige avviker i väsentlig mån från den utbildning som yrkesutövarens kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer omfattar.

Bedömningen av om en kompensationsåtgärd krävs ska avse sådana kunskaps- och kompetensområden, uppnådda färdigheter och kompetenser som är grundläggande för utövandet av yrket i Sverige.

7 § Om det beslutas att yrkesutövaren ska genomgå ett lämplighetsprov, har han eller hon rätt att göra det inom sex månader från tidpunkten för beslutet.

Universitets- och högskolerådet

Varför detta projekt?

- UHR är behörig myndighet för yrket bergsguide
- UHR är även nationell samordnare
- Yrkeskort+ tidsfrister
- UHR måste kunna erbjuda lämplighetsprov avseende exempelvis:
  skidåkning i olika snöförhållanden
  fjällflora- och fauna
  lavinsäkerhet

Universitets- och högskolerådet

Projektet

Vad har vi gjort

- Kartläggning av olika modeller för lämplighetsprov
- Norden
- Lärare, fastighetsmäklare, anställd inom räddningstjänst

Vad kom vi fram till

- **Lärosäten**
  + kan utbildning
  - svaga incitament för lämplighetsprov
- **Branschorganisation**
  + nära yrket
  - objektiviteten
- **YH-anordnare**
  + kan utbildning, nära arbetsliv
  - kompetensen
- **Enskild examinator**
  + tillgängligheten, flexibiliteten
  - rättssäkerheten

Universitets- och högskolerådet

Återstår att utreda

- Kostnaden
  Hur mycket kan/får ett lämplighetsprov kosta?
  Vem betalar?
- Tillgängligheten
  Minst 2 ggr/år
  Periodicitet kontra kvalitet
- Kvalitetssäkring
  Kunskap/lämplighet
  Endast de moment som väsentligen avviker
  Objektivitet

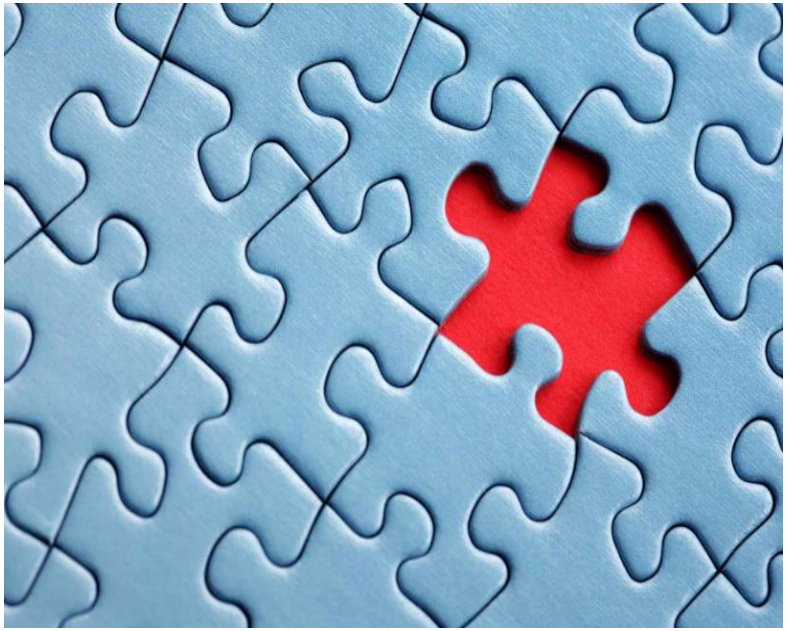

Universitets- och högskolerådet

Vad händer framöver

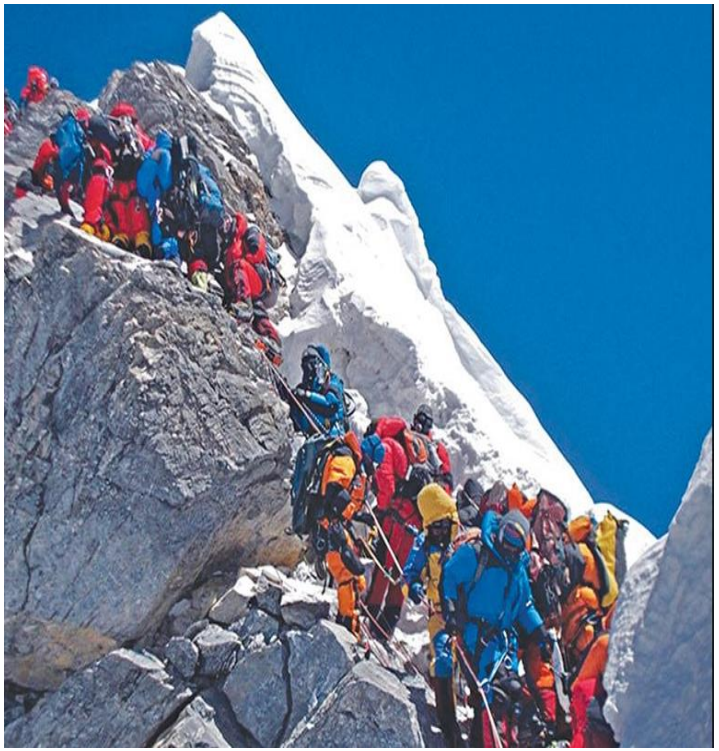

- Utreda kostnadsfrågan
- Ta fram lämplighetsprov för bergsguider
- Utreda anpassningsperiod
- Eventuellt föreskriva om kompensationsåtgärder
- Klart 2018

Universitets- och högskolerådet

Workshop

Universitets- och högskolerådet

Diskussionsfrågor

- **Behöver din myndighet föreskrifter om kompensationsåtgärder?**
  -varför?
  -vad ska föreskrifterna reglera?
- **Behöver din myndighet ta en avgift av den sökande för lämplighetsprov?**
  -hur stor kan en sådan avgift vara?
  -kan din myndighet stå för en del av kostnaden för ett lämplighetsprov?
- **Vad skulle kunna vara en passande anordnare av lämplighetsprov för din myndighet?**
  -U/H, YH, bransch, enskild examinator, annat alternativ?
  -varför?
- **Utformning av provet?**
  -skriftligt-muntligt?
  -svenska-andra språk?
  -salstentamen-distanslösning?
  -varför?
- **Hur resonerar ni kring lämplighetsprov i förhållande till kunskapsprov?**
- **Vilka frågor gällande anpassningsperiod har ni?**
- **Vilka frågor gällande lämplighetsprov återstår att lösa?**

Universitets- och högskolerådet

Praktikaliteter

- **Grupp 1 - London**
  Fanny, Julia, Hossein, Arne, Tove, Liv, Lovisa
- **Grupp 2 - Shanghai**
  Daniel, Ulrica N, Gaston, Henrik V, Anna W, Natasha
- **Grupp 3 - Shanghai**
  Johan, Marianne, Ulrika BB, Karin, Frida, Erik, Emma
- **Grupp 4 – Kairo**
  Anna H, Staffan, Lina, Malin G

- 12:15
  lunch serveras utanför Shanghai
- 13:15
  sammanfattning av gruppdiskussioner, i Shanghai

Universitets- och högskolerådet